Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kymmenes jaosto)

9 päivänä maaliskuuta 2017*

Muutoksenhaku — Valtiontuki — Kaivosten luovuttaminen todellista markkina-arvoa pienempään hintaan — Luovutuksen vapauttaminen veroista — Myönnetyn edun määrän arvioiminen

Asiassa C-100/16 P,

jossa on kyse Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 56 artiklaan perustuvasta valituksesta, joka on pantu vireille 18.2.2016,

Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou, edustajinaan V. Christianos ja I. Soufleros, dikigoroi,

valittajana,

ja jossa muina osapuolina ovat

Helleenien tasavalta,

kantajana ensimmäisessä oikeusasteessa, ja

Euroopan komissio, asiamiehinään É. Gippini Fournier ja A. Bouchagiar,

vastaajana ensimmäisessä oikeusasteessa,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kymmenes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja M. Berger sekä tuomarit A. Borg Barthet ja E. Levits (esittelevä tuomari),

julkisasiamies: M. Wathelet,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian ilman ratkaisuehdotusta,

on antanut seuraavan

* * Oikeudenkäyntikieli: englanti.

tuomion

1 Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou (jäljempänä Ellinikos Chrysos) vaatii valituksessaan unionin tuomioistuinta kumoamaan unionin yleisen tuomioistuimen 9.12.2015 antaman tuomion Kreikka ja Ellinikos Chrysos v. komissio (T-233/11 ja T-262/11, EU:T:2015:948; jäljempänä valituksenalainen tuomio) siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kyseisellä tuomiolla sen kanteen, jossa vaadittiin valtiontuesta C 48/08 (ex NN 61/08), jonka Kreikka oli myöntänyt yritykselle Ellinikos Hrisos AE, 23.2.2011 tehdyn komission päätöksen 2011/452/EU (EUVL 2011, L 193, s. 27; jäljempänä riidanalainen päätös) kumoamista.

Asian tausta ja riidanalainen päätös

2 TVX Hellas AE harjoitti vuoteen 2003 asti louhintatoimintaa Kassandran (Kreikka) kultakaivoksissa. Osapuolten välillä 12.12.2003 tuomioistuimen ulkopuolella toteutetun järjestelyn nojalla Helleenien tasavalta hankki TVX Hellasin omaisuuserät omistukseensa 11 miljoonalla eurolla ja vapautti TVX Hellasin ja sen emoyhtiön TVX Gold Inc:n kaikesta hallinnollisesta tai rikosoikeudellisesta vastuusta tai kaikista ympäristönsuojelua koskevan lainsäädännön mahdollisesta noudattamatta jättämisestä johtuvista velvoitteista.

3 Kyseinen osapuolten välinen sopimus vahvistettiin lain nro 3220/2004 51 §:llä, kun taas kyseisen lain 52 §:llä vahvistettiin sopimus, jolla Helleenien tasavalta luovutti TVX Hellasin omaisuuserät Ellinikos Chrysosille 11 miljoonalla eurolla. Mainitut omaisuuserät muodostuivat kultakaivoksista, maa-alueista ja kultavarastoista. Ostaja sitoutui lisäksi ensinnäkin toteuttamaan kaikki ympäristön suojelua ja ylläpitoa varten tarvittavat toimet ja menettelyt tarpeellisten lupien ja hyväksyntöjen myöntämistä varten vahvistetun määräajan kuluessa ja toiseksi ryhtymään Kassandran kaivosten toiminnan aloittamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin kolmen kuukauden kuluessa. Ostaja sitoutui kolmanneksi laatimaan 24 kuukauden kuluessa täydellisen investointisuunnitelman kyseisten kaivosten kehittämistä sekä kullanrikastuslaitoksen rakentamista ja toimintaa varten.

4 Mainitun sopimuksen 5 artiklassa määrättiin lisäksi, että omaisuuserien luovuttaminen Ellinikos Chrysosille oli vapautettu veroista ja maksuista.

5 Saatuaan kyseisestä luovutuksesta tehdyn kantelun Euroopan komissio lähetti Kreikan viranomaisille tietojensaantipyyntöjä. Komissio aloitti 10.12.2008 tehdyllä päätöksellä SEUT 108 artiklan 2 kohdan mukaisen muodollisen tutkintamenettelyn. Ellinikos Chrysos esitti tässä yhteydessä huomautuksia.

6 Komissio katsoi riidanalaisessa päätöksessä lähinnä, että toimi, jolla Helleenien tasavalta luovutti TVX Hellasin omaisuuserät Ellinikos Chrysosille, merkitsi sisämarkkinoille soveltumatonta tukea ja että kyseisen jäsenvaltion oli perittävä se takaisin. Komissio totesi kyseisellä päätöksellä yhtäältä, että Kassandran kaivokset oli myyty Ellinikos Chrysosille markkina-arvoa pienempään hintaan ja toisaalta, että vapauttaminen riidanalaisten maa-alueiden luovutusta koskevista rekisteröintimaksuista tai muista veroista oli kyseessä olevan tuen lisätekijä. Tuen kokonaismääräksi vahvistettiin 15,34 miljoonaa euroa.

Asian käsittelyn vaiheet unionin yleisessä tuomioistuimessa ja valituksenalainen tuomio

7 Valittaja vetosi riidanalaisesta päätöksestä nostamansa kumoamiskanteen tueksi kahteen kanneperusteeseen, joista ensimmäinen jakautui useaan väitteeseen.

8 Ensimmäisen kanneperusteen toisessa väitteessä, jonka unionin yleinen tuomioistuin on esittänyt tiivistetysti valituksenalaisen tuomion 65 kohdassa, valittaja väitti, että komissio oli käyttänyt ja arvioinut väärin Kassandran kaivosten arvioinnista esitettyä asiantuntijalausuntoa, jonka eräs kaivosalaan erikoistunut kansainvälinen konsulttiyhtiö oli laatinut vuonna 2004 European Goldfields

Ltd:n toimeksiannosta tämän suunnitellessa Ellinikos Chrysosiin sijoittamansa pääoman lisäystä (jäljempänä asiantuntijalausunto) ja johon komissio oli nojautunut kyseisten kaivosten arvon arvioimiseksi. Unionin yleinen tuomioistuin viittasi argumentteihin, jotka koskivat sitä asiayhteyttä, jossa kyseinen lausunto oli laadittu, lausunnon laatimisajankohtaa ja lausunnossa vahvistettua määritelmää toiminnassa olevista kaivoksista; nämä olivat kuitenkin valittajan mukaan seikkoja, joiden johdosta lausunto ei soveltunut mainittujen kaivosten arvon arvioimiseen. Unionin yleinen tuomioistuin korosti lisäksi valituksenalaisen tuomion 92 kohdassa, että oli selvää, ettei valittaja kiistänyt mainitun lausunnon luotettavuutta ja objektiivisuutta.

9 Hylättyään argumentin, joka koski asiantuntijalausunnon laatimisajankohtaa, unionin yleinen tuomioistuin totesi, että kyseisessä lausunnossa pidetään ”lähes tuotantokunnossa” olevana kaivosta, joka on toiminnassa tai toteutettavuustutkimuksen kohteena, mikä oli mainitun lausunnon mukaan tilanne Kassandran kaivoksen piiriin kuuluvien Stratonin, Olympiadan ja Skouriesin kaivoskiinteistöjen osalta.

10 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi näin ollen valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa ensimmäisen kanneperusteen toisen väitteen.

11 Unionin yleinen tuomioistuin huomautti lisäksi valituksenalaisen tuomion 100 kohdassa, että asiantuntijalausunnossa oli vahvistettu kyseessä olevien kaivoskiinteistöjen arvon arvioimiseksi niin kutsuttu tuloihin perustuva lähestymistapa, jonka merkityksellisyyttä Ellinikos Chrysos ei ollut kyseenalaistanut.

12 Unionin yleinen tuomioistuin korosti valituksenalaisen tuomion 103 kohdassa Skouriesin kaivoksen arvosta, että asiantuntijalausunnon nojalla oli suoritettu toteutettavuustutkimus siten, että kyseinen arvo oli vahvistettu tuloihin perustuvan lähestymistavan mukaan ottamalla huomioon kehitys-, rakennus- ja toimintakustannukset sekä kaivosluvan saamiseksi tarvittavat hallintomenot.

13 Unionin yleinen tuomioistuin huomautti valituksenalaisen tuomion 126 ja 127 kohdassa kyseessä olevien kaivoskiinteistöjen maa-alueiden arvosta, että komissio oli katsonut, että kyseiset maa-alueet olivat Ellinikos Chrysosille siirrettyjä omaisuuseriä, joiden nettoarvo oli arvioitu asiantuntijalausunnossa valittajan toimittamien tietojen perusteella. Unionin yleinen tuomioistuin vahvisti kyseisen arvon valituksenalaisen tuomion 132 kohdassa ja hylkäsi kanteen kokonaisuudessaan.

Asianosaisten vaatimukset

14 Ellinikos Chrysos vaatii, että unionin tuomioistuin

— kumoaa valituksenalaisen tuomion ja palauttaa asian unionin yleiseen tuomioistuimeen ja

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 Komissio vaatii, että unionin tuomioistuin

— hylkää valituksen ja

— velvoittaa Ellinikos Chrysosin korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Valituksen tarkastelu

Alustavat näkökohdat

16 Valittaja vetoaa valituksensa tueksi kolmeen valitusperusteeseen, jotka perustuvat valituksenalaisessa tuomiossa esitettyihin puutteellisiin perusteluihin luovutettujen kaivosten arvon arvioinnista, kyseisessä tuomiossa esitettyihin puutteellisiin perusteluihin luovutettujen maa-alueiden arvon arvioinnista ja virheelliseen arviointiin edusta, joka saatiin luovutuksen vapauttamisesta verosta.

17 Valittaja riitauttaa kolmella valitusperusteellaan lähinnä arvioinnin, jonka unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt sen edun määrästä, jonka valittaja on saanut Kassandran kaivosten ja maa-alueiden luovutuksen johdosta.

18 Tältä osin vakiintuneessa oikeuskäytännössä on ensinnäkin todettu, että SEUT 107 artiklassa tarkoitetun tuen arvon arvioiminen edellyttää komissiolta monitahoista taloudellista arviointia (ks. vastaavasti tuomio 2.9.2010, komissio v. Scott, C-290/07 P, EU:C:2010:480, 68 kohta).

19 Tämän perusteella unionin tuomioistuimien tällaiseen toimeen kohdistama valvonta on välttämättäkin rajoitettua. Valvonnan kohteena on vain menettelysääntöjen ja perusteluvelvollisuuden noudattaminen, tosiseikkojen aineellinen paikkansapitävyys ja se, ettei asiassa ole tehty ilmeistä arviointivirhettä eikä käytetty harkintavaltaa väärin (ks. vastaavasti tuomio 12.10.2016, Land Hessen v. Pollmeier Massivholz, C-242/15 P, ei julkaistu, EU:C:2016:765, 28 kohta).

20 Erityisesti on todettava, että tässä valvonnassa unionin tuomioistuinten tehtävänä ei ole korvata omalla taloudellisia seikkoja koskevalla arvioinnillaan komission arviointia (tuomio 24.10.2013, Land Burgenland ym. v. komissio, C-214/12 P, C-215/12 P ja C-223/12 P, EU:C:2013:682, 78 kohta).

21 Toiseksi on muistutettava, että SEUT 256 artiklan ja Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 58 artiklan ensimmäisen kohdan mukaan muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta. Näin ollen ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen määrittämään ratkaisun perustaksi asetettavan tosiseikaston ja arvioimaan sitä sekä arvioimaan selvitysaineistoa. Tosiseikaston ja selvitysaineiston arviointi ei siis ole lukuun ottamatta niiden vääristämistä sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi unionin tuomioistuimen muutoksenhaun yhteydessä harjoittaman valvonnan piiriin (tuomio 26.1.2017, Masco ym. v. komissio, C-614/13 P, EU:C:2017:63, 35 kohta).

22 Nyt käsiteltävä valitus voi näin ollen menestyä ainoastaan sillä edellytyksellä, että Ellinikos Chrysos osoittaa, että unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen tai vääristänyt tosiseikastoa tai selvitysaineistoa harjoittaessaan rajoitettua valvontaansa komission riidanalaisen tuen määrästä tekemän arvioinnin osalta.

Ensimmäinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

23 Valittaja väittää ensimmäisessä valitusperusteessaan ensinnäkin, että unionin yleinen tuomioistuin on katsonut virheellisesti valituksenalaisen tuomion 103 kohdassa, että Stratonin kaivos oli toimintakuntoinen sitä myytäessä. Riidanalaisesta päätöksestä näet ilmenee, että toiminta oli keskeytetty kaikissa Kassandran kaivoksissa. Unionin yleinen tuomioistuin ei valittajan mukaan olisi voinut vahvistaa Skouriesin kaivoksen osalta, että sillä oli positiivinen arvo, ja todeta samanaikaisesti, että kyseinen kaivoskiinteistö oli vain esiintymä, jota varten ei ollut infrastruktuuria eikä kaivoslupaa.

24 Unionin yleinen tuomioistuin on valittajan mukaan toiseksi jättänyt vastaamatta valittajan väitteeseen, jolla riitautettiin asiantuntijalausunnon käyttäminen luovutettujen kaivosten arvon arvioimiseen sen asiayhteyden vuoksi, jossa kyseinen lausunto oli laadittu. Unionin yleinen tuomioistuin on lisäksi ottanut valituksenalaisen tuomion 96 ja 97 kohdassa huomioon kyseiseen lausuntoon sisältyviä virheellisiä tietoja Stratonin ja Olympiadan kaivosten toiminnan todellisesta uudelleen aloittamisesta. Tästä seuraa valittajan mukaan, että Ellinikos Chrysosin Kassandran kaivosten ostamisesta saamaa etua on arvioitu virheellisesti.

25 Unionin yleinen tuomioistuin ei ole kolmanneksi ottanut huomioon kyseisen edun arvioinnin vahvistamiseksi eräitä sellaisiin infrastruktuureihin liittyviä kustannuksia, jotka on toteutettava, jotta Skouriesin kaivoksesta tulee toimintakuntoinen.

26 Komission mielestä ensimmäinen valitusperuste on perusteeton.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

27 Ensimmäisen valitusperusteen ensimmäisestä osasta on korostettava, että Ellinikos Chrysos ei riitauta ”lähes tuotantokunnossa” olevan kaivoskiinteistön määritelmää – sellaisena kuin komissio on sen vahvistanut ja unionin yleinen tuomioistuin on sen maininnut valituksenalaisen tuomion 96 kohdassa –, jonka mukaan kaivoskiinteistö on ”lähes tuotantokunnossa”, jos se on tai on ollut toimintakuntoinen tai jos siitä on tehty toteutettavuustutkimus. Koska Stratonin ja Olympiadan kaivokset ovat olleet toimintakuntoisia mutta niiden toiminta on ollut keskeytyksissä muista kuin taloudellisista syistä ja koska Skouriesin kaivoksesta oli tehty toteutettavuustutkimus, unionin yleistä tuomioistuinta ei voida moittia siitä, että se on tehnyt oikeudellisen virheen vahvistaessaan, että valittajalle kyseessä olevien kaivoskiinteistöjen luovuttamisella myönnetyn edun arviointi koski kaivoksia, jotka olivat ”lähes tuotantokunnossa”.

28 Ellinikos Chrysos, joka moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että se on vahvistanut, että Stratonin kaivos oli toiminnassa sitä luovutettaessa, tulkitsee valituksenalaista tuomiota tältä osin virheellisesti. Unionin yleinen tuomioistuin on näet vahvistanut toimivaltansa rajoissa, että kyseisen kaivoksen arvon arviointi perustui siihen, että se oli ollut toimintakuntoinen ja että sen toiminta oli keskeytetty syistä, jotka eivät voi vaikuttaa kaivoksen taloudelliseen nettoarvoon.

29 Myöskään valittajan väite, joka koskee Skouriesin kaivokselta puuttuvaa infrastruktuuria ja kaivoslupaa, ei voi menestyä. Tällainen tilanne ei näet ole ristiriidassa sen kanssa, että kyseisellä kaivoksella katsotaan olevan positiivinen arvo, kun otetaan huomioon paitsi määritelmä, jonka komissio on omaksunut lähes tuotantokunnossa olevasta kaivoksesta, myös omaksuttu arviointimenetelmä, jota on kuvattu valituksenalaisen tuomion 100 kohdassa ja jota Ellinikos Chrysos ei ole riitauttanut.

30 Ensimmäisen valitusperusteen toisesta osasta on todettava, että valittaja moittii unionin yleistä tuomioistuinta ensinnäkin siitä, ettei se ole vastannut nimenomaisesti väitteeseen, jolla asiantuntijalausunnon hyödyllisyys kyseessä olevien kaivosten arvon arvioimiseen kyseenalaistettiin kyseisen lausunnon tarkoituksen vuoksi.

31 Tältä osin on huomautettava yhtäältä, että unionin tuomioistuimen valvonnalla pyritään muutoksenhaun yhteydessä muun muassa tarkastamaan, onko unionin yleinen tuomioistuin vastannut oikeudellisesti riittävällä tavalla kaikkiin kantajan esittämiin väitteisiin, ja toisaalta, että valitusperuste, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin ei ole vastannut ensimmäisessä oikeusasteessa esitettyihin väitteisiin, merkitsee pääosin vetoamista Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 36 artiklaan, jota sovelletaan unionin yleiseen tuomioistuimeen saman perussäännön 53 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla, ja unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 117 artiklaan perustuvan perusteluvelvollisuuden noudattamatta jättämiseen (määräys 13.12.2012, Alliance One International v. komissio, C-593/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:804, 27 kohta).

32 Perusteluvelvollisuus ei myöskään velvoita unionin yleistä tuomioistuinta esittämään selvitystä, jossa seurattaisiin tyhjentävästi ja kohta kohdalta kaikkia riidan osapuolten esittämiä päätelmiä, joten unionin yleisen tuomioistuimen perustelut voivat olla implisiittisiä, kunhan osapuolet saavat niiden avulla selville syyt, joiden vuoksi unionin yleinen tuomioistuin ei ole hyväksynyt osapuolten argumentteja, ja unionin tuomioistuimella on käytettävissään riittävät tiedot, jotta se kykenee harjoittamaan laillisuusvalvontaansa (määräys 13.12.2012, Alliance One International v. komissio, C-593/11 P, ei julkaistu, EU:C:2012:804, 28 kohta).

33 Valituksenalaisen tuomion 65 kohdasta ilmenee, että Ellinikos Chrysos perusti väitteensä, jonka mukaan asiantuntijalausunto ei soveltunut Kassandran kaivosten arvon arvioimisen perustaksi, neljään argumenttiin. Vaikka unionin yleinen tuomioistuin on vastannut asiantuntijalausunnon laatimisajankohtaa koskevaan argumenttiin valituksenalaisen tuomion 93–95 kohdassa, toimintakuntoisen kaivoksen käsitteestä vahvistettua määritelmää koskevaan argumenttiin kyseisen tuomion 96–98 kohdassa sekä arviointimenetelmää koskevaan argumenttiin tuon saman tuomion 100–104 kohdassa, se ei ole kuitenkaan vastannut argumenttiin, joka perustui siihen tarkoitukseen, johon kyseinen lausunto oli laadittu ja josta ilmenee, ettei se soveltunut riidanalaiseen arviointiin.

34 Kun unionin yleinen tuomioistuin katsoi valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa, että valittajan argumentit, jotka perustuivat komission käyttämään asiantuntijalausuntoon, oli hylättävä, eikä se vastannut argumenttiin, joka perustui siihen tarkoitukseen, johon kyseinen lausunto oli laadittu, se ei näin ollen noudattanut sille kuuluvaa perusteluvelvollisuutta.

35 Toiseksi on niin, että vaikka valittaja ei vaatisikaan unionin tuomioistuinta arvioimaan tosiseikkoja uudelleen nyt käsiteltävässä tapauksessa, kun se moittii unionin yleistä tuomioistuinta siitä, että tämä on ottanut huomioon asiantuntijalausuntoon sisältyviä, tuleviin tapahtumiin liittyviä seikkoja, valittaja ei esitä kuitenkaan millään tavalla, missä määrin tällainen olosuhde merkitsisi sitä, että komission valittajalle myönnetystä edusta tekemä arviointi on pätemätön. Koska kyseiset tapahtumat ovat todellakin toteutuneet ja vieläpä kyseisessä asiantuntijalausunnossa niistä toisen osalta esitettyä ajankohtaa aikaisemmin, ei ole ilmeistä, mistä syystä tällainen olosuhde voisi muuttaa mainitun lausunnon hyödyllisyyttä myönnetyn edun arvioimisen kannalta.

36 Ensimmäisen valitusperusteen kolmannesta osasta on huomautettava, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 103 kohdassa, että asiantuntijalausunnossa oli otettu huomioon Skouriesin kaivoksen tuotannon käynnistämiseen tarvittavat eri kustannukset. Kyseinen kolmas osa, jolla valittaja väittää, että Skouriesin kaivoksen arvon arvioiminen ei kuvasta tällaisia kustannuksia, perustuu siis valituksenalaisen tuomion virheelliseen tulkintaan.

37 Näiden kustannusten määrästä sinällään on joka tapauksessa todettava, että tämän tuomion 21 kohdasta ilmenee, ettei Ellinikos Chrysos voi muutoksenhakuvaiheessa vaatia unionin tuomioistuinta arvioimaan uudelleen yleisesti tosiseikkoja ja erityisesti kyseessä olevien kaivosten arvoa sinällään.

38 Ensimmäisen valitusperusteen toinen osa on siis hyväksyttävä siltä osin kuin valittaja moittii sillä unionin yleistä tuomioistuinta siitä, ettei tämä ole vastannut väitteeseen, joka perustui siihen tarkoitukseen, johon asiantuntijalausunto oli laadittu. Kyseinen valitusperuste on hylättävä muilta osin.

Toinen valitusperuste

Asianosaisten lausumat

39 Valittaja moittii toisessa valitusperusteessaan unionin yleistä tuomioistuinta ensinnäkin siitä, että tämä on nojautunut puutteellisiin ja ristiriitaisiin perusteluihin hylätäkseen valituksenalaisen tuomion 132 kohdassa sen väitteet, jotka koskivat Kassandran kaivosten maa-alueiden arvon arviointia. Jos

unionin yleinen tuomioistuin olisi katsonut, että kaivokset, joihin kyseiset maa-alueet oli liitetty, eivät olleet toiminnassa omaisuuseriä luovutettaessa, sen mainittujen maa-alueiden arvosta tekemä arviointi olisi ollut alhaisempi kuin valituksenalaisesta tuomiosta seuraava arviointi.

40 Unionin yleinen tuomioistuin on valittajan mukaan toiseksi vahvistanut maa-alueiden arvon arviointimenetelmän, joka perustuu TVX Hellasin vuonna 1995 maksamaan hintaan. Kyseisenä ajankohtana kaivokset olivat kuitenkin toiminnassa ja maa-alueiden arvo oli välttämättä suurempi kuin vuonna 2003.

41 Komissio katsoo ensisijaisesti, että toinen valitusperuste on kokonaisuudessaan jätettävä tutkimatta. Se vetoaa toissijaisesti siihen, että valittajan väitteet ovat selvästi perusteettomia.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

42 Toisen valitusperusteen ensimmäisestä osasta on todettava, että unionin yleinen tuomioistuin on vahvistanut valituksenalaisen tuomion 126 kohdassa komission lähestymistavan, jossa otettiin huomioon Kassandran kaivoksiin liitettyjen maa-alueiden nettoarvo. Valittaja ei tästä huolimatta selitä, missä määrin tällaiseen lähestymistapaan liittyy ilmeinen arviointivirhe sen vuoksi, ettei siinä ole väitetysti otettu huomioon sitä, että kyseessä olevat kaivokset eivät olleet toiminnassa ja että kyseisiä maa-alueita ei voitu käyttää muuhun kuin todettuun tarkoitukseen. Vaikka tällainen kiistämätön tosiasia voisi vaikuttaa kyseessä olevien maa-alueiden nettoarvoon, unionin yleinen tuomioistuin on näet korostanut mainitussa 126 kohdassa, että kyseisten maa-alueiden sijainti ja erikoisuus oli otettu huomioon komission tekemässä arvioinnissa. Unionin yleistä tuomioistuinta ei siis voida moittia siitä, että se olisi jättänyt jollain tapaa noudattamatta sille kuuluvaa perusteluvelvollisuutta.

43 Toisen valitusperusteen toisesta osasta on huomautettava, että unionin yleinen tuomioistuin on todennut valituksenalaisen tuomion 127 kohdassa – eikä valittaja ole tätä riitauttanut –, että komission tarkistuksen jälkeen huomioon ottama maa-alueiden arvo vastasi Ellinikos Chrysosin ilmoittamaa arvoa.

44 Kuten tämän tuomion 42 kohdassa on huomautettu, komissio on lisäksi yrittänyt määrittää kyseessä olevien maa-alueiden nettoarvon. Siltä osin kuin komissio on ottanut kaikkien luovutettujen omaisuuserien arvon arvioinnissa huomioon kaikki kustannukset, joita louhintatoiminnan harjoittaminen Kassandran kaivoksissa edellyttää, ja kyseisten maa-alueiden erikoisuuden, sillä, että kyseessä olevissa kaivoksissa ei ole harjoitettu louhintatoimintaa niitä luovutettaessa, ei sinällään voi olla vaikutusta kyseessä olevien maa-alueiden nettoarvoon.

45 Kun Ellinikos Chrysos riitauttaa riidanalaisiin kaivoksiin liitettyjen maa-alueiden arvon arvioinnin, sellaisena kuin se perustuu valituksenalaiseen tuomioon, se pyytää joka tapauksessa todellisuudessa unionin tuomioistuinta arvioimaan nyt käsiteltävän tapauksen tosiseikat uudelleen, mitä se ei voi vaatia muutoksenhakuvaiheessa, kuten tämän tuomion 21 kohdassa on palautettu mieleen. On huomautettava, että muutosta voidaan hakea vain oikeuskysymysten osalta ja että ainoastaan unionin yleinen tuomioistuin on toimivaltainen arvioimaan merkityksellistä tosiseikastoa ja arvioimaan selvitysaineistoa.

46 Koska Ellinikos Chrysos ei väitä, että kyseistä tosiseikastoa ja selvitysaineistoa on vääristetty, sen toisen valitusperusteen tueksi esittämät väitteet eivät voi menestyä.

47 Kyseinen valitusperuste on näin ollen hylättävä.

Kolmas valitusperuste

Asianosaisten lausumat

48 Valittaja väittää kolmannessa valitusperusteessaan, että koska komissio ei ole arvioinut kyseessä olevien maa-alueiden arvoa asianmukaisesti, valittajalle myönnetystä verovapautuksesta saadun edun määrä on välttämättä virheellinen, sillä kyseisten verojen määrä liittyy suoraan noiden maa-alueiden arvoon.

49 Komissio ehdottaa, että tämä valitusperuste hylätään perusteettomana.

Unionin tuomioistuimen arviointi asiasta

50 Kolmas valitusperuste perustuu lähtökohtaan, jonka mukaan unionin yleinen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisia virheitä harkitessaan komission tekemää arviointia Kassandran kaivoksiin liitettyjen maa-alueiden arvosta. Kuten tämän tuomion 46 kohdasta seuraa, Ellinikos Chrysos ei ole kuitenkaan pystynyt osoittamaan, että tilanne olisi ollut tällainen. Kolmas valitusperuste voidaan näin ollen vain hylätä.

51 Kaikista näistä seikoista seuraa, että valituksenalainen tuomio on kumottava siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin on kyseisessä tuomiossa jättänyt vastaamatta valittajan väitteeseen, joka koskee sitä tarkoitusta, johon asiatuntijalausunto oli laadittu. Valitus hylätään muilta osin.

Kanne unionin yleisessä tuomioistuimessa

52 Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 61 artiklan ensimmäisen kohdan toisen virkkeen mukaan on niin, että jos unionin tuomioistuin toteaa unionin yleisen tuomioistuimen päätöksen mitättömäksi, se voi ratkaista asian lopullisesti, jos asia on ratkaisukelpoinen.

53 Koska näin on nyt käsiteltävässä tapauksessa, on tutkittava Ellinikos Chrysosin ensimmäisessä oikeusasteessa nostaman kanteen ensimmäisen kanneperusteen toisen väitteen argumentti, joka perustuu siihen tarkoitukseen, johon asiantuntijalausunto oli laadittu.

54 Valittaja väittää tältä osin, että asiantuntijalausunto ei soveltunut sen tarkoituksen johdosta, johon se oli laadittu, Kassandran kaivosten arvon arvioimiseen. Koska kyseinen lausunto on tilattu neuvojen antamiseksi European Goldfieldsin hallitukselle uusien yhtiöosuuksien mahdolliseen hankkimiseen Ellinikos Chrysosista, se koski siis kyseisen yhtiön arvoa pitkällä aikavälillä.

55 Koska valittaja ei kyseenalaista asiantuntijalausunnon luotettavuutta eikä objektiivisuutta, pelkkä viittaaminen siihen asiayhteyteen, jossa lausunto on laadittu, ei kuitenkaan voi merkitä sitä, ettei kyseinen lausunto ole uskottava arvioinnin suorittamiseksi Kassandran kaivoksista.

56 Koska Ellinikos Chrysos ei ole vedonnut vastakkaiseen seikkaan, ei näet ole ilmeistä, että – jollei kyseisen asiantuntijalausunnon luotettavuutta ja objektiivisuutta riitauteta – asiantuntijalausunnon laatimisen tarkoitus vaikuttaisi jotenkin arvioitujen omaisuuserien arvoon.

57 Koska näin ei ole, mainittu väite ja Ellinikos Chrysosin unionin yleisessä tuomioistuimessa nostama kumoamiskanne kokonaisuudessaan on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

58 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 184 artiklan 2 kohdassa todetaan, että jos valitus on perusteeton tai jos valitus on hyväksytty ja unionin tuomioistuin itse ratkaisee riidan lopullisesti, se tekee ratkaisun oikeudenkäyntikuluista. Kyseisen työjärjestyksen 138 artiklan 1 kohdan mukaan, jota sovelletaan saman työjärjestyksen 184 artiklan 1 kohdan nojalla valituksen käsittelyyn, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

59 Koska komissio on vaatinut Ellinikos Chrysosin velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska tämä on hävinnyt asian, Ellinikos Chrysos on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut, minkä lisäksi se vastaa omista oikeudenkäyntikuluistaan.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kymmenes jaosto) on ratkaissut asian seuraavasti:

1) Unionin yleisen tuomioistuimen 9.12.2015 antama tuomio Kreikka ja Ellinikos Chrysos v. komissio (T-233/11 ja T-262/11, EU:T:2015:948) kumotaan siltä osin kuin unionin yleinen tuomioistuin on kyseisessä tuomiossa jättänyt vastaamatta Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysoun väitteeseen, joka perustui siihen tarkoitukseen, johon Kassandran (Kreikka) kaivosten arviointia koskeva asiantuntijalausunto oli laadittu vuonna 2004.

2) Valitus hylätään muilta osin.

3) Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysoun kanne, jossa vaaditaan kumoamaan valtiontuesta C 48/08 (ex NN 61/08), jonka Kreikka oli myöntänyt yritykselle Ellinikos Hrisos AE, 23.2.2011 tehty komission päätös 2011/452/EU, hylätään.

4) Ellinikos Chrysos AE Metalleion kai Viomichanias Chrysou velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Allekirjoitukset